

ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ

Osoby s udeleným azylom

Osoby s udeleným azylom patria medzi osoby **povinne verejne zdravotne poistené**¹. To znamená, že zdravotnú starostlivosť vám uhrádza štát v rozsahu verejného zdravotného poistenia. Verejné zdravotné poistenie vzniká dňom právoplatnosti rozhodnutia o udelení azylu. Zákon o zdravotnom poistení vám ukladá **povinnosť registrácie v príslušnej pobočke vybranej zdravotnej poisťovne** (Všeobecná zdravotná poisťovňa, Union, Dôvera) **do 8 dní** od vzniku verejného zdravotného poistenia, čiže do 8 dní od právoplatnosti rozhodnutia o udelení azylu.

K podaniu prihlášky potrebujete nasledovné dokumenty:

- vyplnené tlačivo prihlášky; formulár prihlášky nájdete na pobočkách jednotlivých zdravotných poisťovní alebo na internetových stránkach poisťovní,
- doklad totožnosti – vo vašom prípade doklad o pobyte a cestovný doklad cudzinca, ak nemáte vlastný pas,
- doklad, kde je uvedené rodné číslo – doklad o pobyte,
- doklad, ktorý zakladá vznik zdravotného poistenia – rozhodnutie Migračného úradu o udelení azylu.

Potvrdením prihlášky je zdravotná poisťovňa príslušná na vykonávanie verejného zdravotného poistenia, a to spätne odo dňa skutočnosti zakladajúcej vznik verejného zdravotného poistenia, teda odo dňa udelenia azylu.

Zdravotná poisťovňa je povinná doručiť vám **preukaz poistenca do piatich dní odo dňa potvrdenia prihlášky**. Príslušná zdravotná poisťovňa je vám povinná na základe žiadosti vydať **európsky preukaz do 30 dní** od jej podania, ktorý vás oprávňuje na poskytnutie zdravotnej starostlivosti v štátoch Európskej únie. Zdravotná poisťovňa môže európsky preukaz vydať na druhej strane preukazu poistenca.

Vzor európskeho preukazu poistenca



Osoby s poskytnutou doplnkovou ochranou

Za osoby s poskytnutou doplnkovou ochranou, ktoré nie sú verejne zdravotne poistené, uhradí zdravotnú starostlivosť poskytnutú na území Slovenskej republiky **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v rozsahu, v akom sa uhrádza na základe verejného zdravotného poistenia** a to prostredníctvom Všeobecnej zdravotnej poisťovne.

Pracovník Migračného úradu vám na poskytovanie zdravotnej starostlivosti po právoplatnosti rozhodnutia o poskytnutí doplnkovej ochrany vydá **doklad o oprávnení na poskytnutie zdravotnej starostlivosti** („ružová kartička“).

¹ § 3 ods. 3 písm. c) Zákona o zdravotnom poistení

Vzor dokladu o oprávnení na poskytnutie zdravotnej starostlivosti pre osoby s poskytnutou doplnkovou ochranou

The image shows two pages of a document. The left page is the front side, titled 'MIGRAČNÝ ÚRAD MINISTERSTVA VNÚTRA SR' and 'DOKLAD O OPRÁVNENÍ NA POSKYTNUTIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI cudzinca, ktorému sa poskytnula doplnková ochrana'. It contains fields for personal information: 'Meno / Given names', 'Priezvisko / Surname', 'Evidenčné číslo / Personal No.', 'Dátum narodenia / Date of birth', and 'Dátum vydania / Date of issue'. The issuer is 'PT Rohovce'. There is a signature and a red circular stamp of the 'MIGRAČNÝ ÚRAD' with the year '193'. The right page is the back side, titled 'Poučenie cudzinca, ktorému sa poskytnula doplnková ochrana'. It explains that the holder must present the document at each medical visit and that it is non-transferable. It also provides information for medical facilities, stating that the Ministry of Health covers costs for foreigners with supplementary protection, and that medical facilities should bill the Migration Office. A note at the bottom says: 'V prípade nálezu doklad prosím odovzdajte na najbližšom oddelení Policajného zboru alebo ho doručte na Migračný úrad MV SR, Pivonková 6, 812 72 Bratislava.'

V prípade, **ak sa zamestnáte na pracovnú zmluvu**, musíte doklad o oprávnení na poskytnutie zdravotnej starostlivosti vrátiť Migračnému úradu a registrovať sa vo vami vybranej zdravotnej poisťovni (Všeobecná zdravotná poisťovňa, Union, Dôvera) do 8 dní od začiatku zamestnania. Zdravotná poisťovňa vám vydá preukaz poistenca. Počas zamestnania sa budete na úhrade zdravotného poistenia podieľať vy a váš zamestnávateľ na základe odvodov z vašej mzdy.

Ak sa váš pracovný pomer skončí, ste povinní odhlásiť sa zo zdravotnej poisťovne a požiadať Migračný úrad o vrátenie dokladu o oprávnení na poskytnutie zdravotnej starostlivosti.

Maloleté osoby bez sprievodu

Maloleté osoby bez sprievodu sú po získaní medzinárodnej ochrany premiestnené z pobytového tábora Migračného úradu opätovne do detského domova. Podľa Zákona o zdravotnom poistení patria maloleté osoby bez sprievodu medzi osoby **povinne verejne zdravotne poistené**.² To znamená, že zdravotnú starostlivosť uhrádza štát v rozsahu verejného zdravotného poistenia. Verejné zdravotné poistenie vzniká dňom právoplatnosti rozhodnutia o udelení medzinárodnej ochrany. Zákon o zdravotnom poistení ukladá **povinnosť registrácie v príslušnej pobočke vybranej zdravotnej poisťovne** (Všeobecná zdravotná poisťovňa, Union, Dôvera) **do 8 dní** od vzniku verejného zdravotného poistenia. Za maloleté osoby bez sprievodu v tejto veci konaná súdom ustanovený opatrovník alebo poručník.

Rozsah verejného zdravotného poistenia

Rozsah verejného zdravotného poistenia je určený zákonom³. Na základe verejného zdravotného poistenia zdravotná poisťovňa **za vás plne uhrádza** najmä

- neodkladnú zdravotnú starostlivosť,
- preventívne prehliadky u všeobecného lekára a niektorých špecializovaných lekárov,
- povinné očkovania,
- zdravotné výkony vedúce k zisteniu choroby, záchrane života, vyliečeniu choroby, zabráneniu vzniku závažných zdravotných komplikácií, zabráneniu zhoršenia závažnosti choroby alebo jej prechodu do chronického štádia, zmierneniu prejavov choroby.

Niektoré úkony, zdravotné pomôcky alebo lieky zdravotná poisťovňa prepláca **iba čiastočne** (napr. stomatologické úkony) a doplatok si musíte uhradiť sami priamo u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Niektoré úkony, zdravotné pomôcky alebo lieky zdravotná poisťovňa **neprepláca vôbec** a musíte si ich uhradiť sami. Informáciu o výške doplatkov za jednotlivé úkony, zdravotné pomôcky a lieky vám poskytne poskytovateľ zdravotnej starostlivosti.

² § 3 ods. 3 písm. e) Zákona o zdravotnom poistení

³ Zákon o rozsahu zdravotnej starostlivosti

Všeobecní lekári, špecialisti, zdravotnícke zariadenia

Ste povinní sa registrovať u vybraného všeobecného lekára. Všeobecného lekára môžete mať len jedného, môžete ho však v prípade potreby zmeniť (napr. ak ste sa presťahovali alebo vám lekár nevyhovuje).

Keď vás trápia nejaké zdravotné problémy, **navštívte najprv všeobecného lekára**. Deti ošetruje detský lekár – pediater. Ak ide o bežné ochorenie napr. prechladnutie alebo chrípku, postačí vyšetrenie všeobecným lekárom, ktorý vám určí diagnózu – ochorenie a predpíše potrebné lieky. Niekedy je na určenie ochorenia potrebné zobrať krv alebo vykonať ďalšie vyšetrenia.

Podľa miesta vášho bydliska – jednotlivých ulíc, sú na poskytovanie zdravotnej starostlivosti pridelení lekári (všeobecný lekár pre dospelých, všeobecný lekár pre deti a dorast, gynekológ a stomatólog). Hovoríme tomu **rajonizácia**. Lekár, ku ktorému spadáte podľa rajonizácie vás musí ošetriť. Na poskytovanie zdravotnej starostlivosti si môžete vybrať aj iného lekára, ktorý však nie je povinný prijať vás, ak nespadáte pod jeho obvod – „rajón“.

Lieky si na základe receptu od lekára **môžete vybrať v lekárni. Je potrebné uhradiť poplatok za recept a niekedy aj doplatok za lieky**. Mimo liekov napísaných na recepte si môžete kúpiť aj iné lieky – voľnopredajné, na ktoré sa nevyžaduje recept od lekára, avšak sami si musíte uhradiť plnú sumu za lieky.

Všeobecný lekár vás v prípade potreby **odporučí k špecializovanému lekárovi v závislosti od zdravotného problému** (ortopéd, neurológ, urológ, kardiológ, chirurg, očný lekár a pod.). K návšteve odborného lekára potrebujete vždy odporúčanie – **výmenný lístok od všeobecného lekára**, s výnimkou očného lekára, psychiatra, gynekológa, kožného lekára a stomatóloga. Niekedy je potrebné sa u špecialistu **na vyšetrenie objednať**. Špecialista vás môže poslať aj na špeciálne vyšetrenia napr. sono alebo röntgen.

Nezanedbávajte svoje ochorenie a neodkladajte návštevu lekára. Niektoré ochorenia sú nákazlivé, šíria sa vzduchom a telesnými tekutinami, preto ak ste chorí, vyhýbajte sa miestam, kde sa nachádza veľa ľudí. Dokonca, šírenie nebezpečnej ľudskej nákazlivej choroby je trestným činom.

Ordinačné hodiny lekárov sú zvyčajne počas pracovných dní od 7:00 do 14:00 hod. Radšej si však dopredu zistíte, aké ordinačné hodiny má váš lekár. Ak sa vám vyskytne náhly zdravotný problém mimo ordinačných hodín – napr. úraz, zlomenie nohy, bolesť zubov, navštívte **pohotovosť**, ktorá je zvyčajne otvorená od 15:00 hod. a je otvorená aj počas víkendov a sviatkov.

V prípade závažnej udalosti, ktorá sa stane vám, vášmu blízkemu alebo aj cudziemu človeku blízko vás – napr. nehoda, infarkt, odpadnutie, vážne zranenie – VOLAJTE na nonstop POHOTOVOŠŤ na telefónnom čísle 112, kde vám podajú potrebné informácie, prípadne pošlú sanitku.

Ak zavoláte na pohotovosť, musíte nadiktovať vaše meno, resp. meno osoby, ktorá potrebuje pomoc, adresu, kde sa nachádzate a popísať situáciu, pre ktorú ste zavolali na pohotovosť.

Ak ide o závažné ochorenie, všeobecný lekár alebo špecialista vás môže odporučiť na **hospitalizáciu do nemocnice**. Pobyť v nemocnici ako aj základná strava vám bude hrazená na základe zdravotného poistenia.

V prípade, ak vaše ochorenie vyžaduje, aby ste sa zostali liečiť doma alebo v nemocnici, lekár vám vypíše **Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti (PN-ka)**. V prípade, **ak pracujete, ste povinní časť tlačiva odovzdať svojmu zamestnávateľovi; ak ste evidovaní na UPSVaRe,**

časť tlačiva odovzdáte kompetentnému pracovníkovi. Za obdobie, počas ktorého budete na PN-ke, vám budú vyplatené príslušné dávky. Počas PN-ky sa zdržujte na mieste, ktoré máte na PN-ke napísané, váš zamestnávateľ alebo pracovník Sociálnej poisťovne môže kedykoľvek skontrolovať, či sa na uvedenej adrese zdržiavate. V prípade, ak nebudete dodržiavať liečebný režim určený lekárom, môžu od vás príslušné inštitúcie, resp. zamestnávateľ požadovať úhradu liečby, či vyplatených dávok.

Overte si, či lekár alebo zdravotnícke zariadenie, ktoré chcete navštíviť, **má uzatvorenú zmluvu s vašou zdravotnou poisťovňou**. Môžete si však vybrať aj lekára alebo zdravotnícke zariadenie, ktoré sú **súkromné** a nemajú podpísanú zmluvu s vašou zdravotnou poisťovňou. V takom prípade za všetky úkony musíte zaplatiť sami.

Na internetovej stránke www.zzz.sk alebo www.lekar.sk nájdete zoznam lekárov a zdravotníckych zariadení.

Dodržujte pokyny všeobecného lekára a odborných lekárov ako aj ostatného zdravotného personálu v ambulancii alebo počas hospitalizácie. Všetci sú odborníci, ktorí vám chcú v prvom rade pomôcť. Ak nedodržíte liečebný režim, robíte tak na vlastnú zodpovednosť.

Ak sa domnievate, že vám nebola poskytnutá zdravotná starostlivosť správne, máte právo obrátiť sa na **Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou** a požiadať o vykonanie dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou. Bližšie informácie nájdete na internetovej stránke www.udzs-sk.sk.